

Ryzyko dysleksji

Termin „ryzyko dysleksji” stosuje się w odniesieniu do uczniów, którzy napotykają na pierwsze trudności w nauce, pomimo inteligencji w normie oraz dobrze funkcjonujących narządów zmysłów i prawidłowej opieki dydaktycznej.

Rozpoznanie ryzyka dysleksji odbywa się na podstawie stwierdzenia występowania charakterystycznych symptomów. Ich znajomość jest bardzo ważna, ponieważ pozwala na wczesne zdiagnozowanie ryzyka dysleksji rozwojowej i objęcie dziecka specjalistyczną opieką. Nie można dopuścić do pogłębienia problemu, ponieważ często dziecko z ryzyka dysleksji zostaje w klasach starszych zdiagnozowane jako uczeń z dysleksją rozwojową. Podjęcie odpowiednich środków zaradczych daje szansę na przezwyciężenie trudności w czytaniu i pisaniu oraz możliwość osiągnięcia przez dziecko sukcesów szkolnych.

Charakterystyczne symptomy ryzyka dysleksji w młodszym wieku szkolnym w kl. I-III:

- motoryka duża, czyli mała sprawność ruchowa całego ciała: dziecko ma problemy z utrzymaniem równowagi na rowerze, nartach, łyżwach czy hulajnodze, nie chce brać udziału w zajęciach wychowania fizycznego i zabawach ruchowych szczególnie, gdy wykonywane są trudniejsze układy gimnastyczne;
- motoryka mała, czyli obniżona sprawność ruchowa rąk: dziecko nie potrafi jeszcze samodzielnie ubierać się, myć, jeść sztuczkami;
- koordynacja wzrokowo-ruchowa: zaburzenia objawiają się, gdy dziecko ma kłopoty z rzucaniem do celu i chwytaniem, niechętnie pisze i rysuje (zbyt mocno przyciska ołówek, ręka szybko się męczy), nie mieści się w liniaturze zeszytu podczas rysowania szlaczków, ma trudności z rysowaniem trudniejszych figur geometrycznych, „brzydko” rysuje, pisze niestarannie, bardzo wolno (nieadekwatnie do swojego wieku);
- funkcje wzrokowe: dziecko ma problemy z wyróżnieniem elementów z całości i złożeniem ich w całość, z trudem odnajduje różnice na podobnych obrazkach, myli litery o podobnych kształtach (np. m-n, ł-l) lub inaczej położonych w przestrzeni (p-b-g-d);
- funkcje językowe: wadliwa wymowa, przekręcanie wyrazów bardziej złożonych, błędy gramatyczne w wypowiedziach (głównie w używaniu wyrażen przyimkowych z: nad-pod, za-przed, wewnątrz-na zewnątrz, itp.), dziecko ma także trudności z pamięcią fonologiczną, zapamiętywaniem sekwencji nazw, cyfr, sekwencji czasowej, szeregu słów, liter alfabetu, krótkich tekstów, tabliczki mnożenia, występują problemy z szybkim wymienieniem nazw, np. warzyw lub nazwaniem szeregu obrazków;
- lateralizacja: u dziecka utrzymuje się oburęczność;
- orientacja w schemacie ciała i przestrzeni: występują trudności z jednoczesnym wskazywaniem na siebie części ciała i nazywaniem ich (określenie prawej i lewej strony ciała), dziecko ma kłopoty z określaniem położenia przedmiotów względem siebie, pismo lustrzane, zapisywanie wyrazów od prawej do lewej strony;

- czytanie: występują trudności w nauce czytania (uczeń czyta bardzo wolno, a przy tym głoskuje lub sylabizuje lub czyta bardzo szybko, ale niedokładnie), dziecko nie rozumie treści tekstu;

- pisanie: problemy z zapamiętaniem kształtu trudniejszych liter (np. wielkich pisanych liter F, H, Ł, G), mylenie liter podobnych (l – t – ł), mylenie liter identycznych, ale inaczej położonych w przestrzeni (p – d – g – b), przepisywanie tekstów z błędami, mylenie liter odpowiadających głoskom podobnym fonetycznie (z – s, k – g, d – t) oraz głosek i – j, ą – om, ę – em, błędy w zapisie zmiękczeń, częste opuszczanie, dodawanie przestawianie liter, sylab, liczne błędy przy pisaniu ze słuchu;

- orientacja w czasie: dziecko ma problemy z określaniem pory dnia, roku, godziny.

Drogi Rodzicu, jeśli u Twojego dziecka kończącego klasę drugą szkoły podstawowej występują nadal wyżej wymienione objawy to znaczy, że jest dzieckiem z ryzyka dysleksji rozwojowej. Konieczne jest wówczas przeprowadzenie diagnozy specjalistycznej w poradni psychologiczno – pedagogicznej.